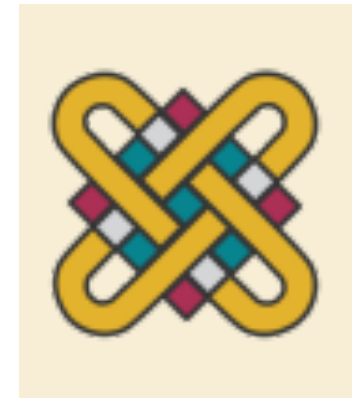

Μη τυπικά διδασκτικά-μαθησιακά περιβάλλοντα στις ΦΕ

Αναστάσιος Ζουπίδης

Επίκουρος Καθηγητής, Φυσική και η Διδακτική της

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΠΤ6 – Μη τυπικά Διδακτικά-Μαθησιακά Περιβάλλοντα στις Φυσικές Επιστήμες, το Περιβάλλον και την Τεχνολογία, Β' Εξάμηνο

ΠΜΣ, ΠΤΝ & ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Περιπτώσεις ▼ μη τυπικής και άτυπης μάθησης

Περιγραφή δραστηριοτήτων μη τυπικής ή και άτυπης μάθησης

- Εργασία σε ομάδες
- Με βάση τις πληροφορίες και τις γνώσεις που αποκομίσατε από το μάθημα με τον κ. Καριώτογλου για τα χαρακτηριστικά της μη τυπικής διδασκαλίας και μάθησης
- Α) Να περιγράψετε μια δραστηριότητα μη τυπικής μάθησης, στην οποία έχετε εμπλακεί είτε ως μαθητής ή μαθήτρια είτε ως εκπαιδευτικός. Η περιγραφή της δραστηριότητας να περιλαμβάνει όσα από τα παρακάτω στοιχεία έχετε διαθέσιμα: τόπος, στόχος ή στόχοι, περιεχόμενο, υλικά και μέσα, διάρκεια, στοχούμενος πληθυσμός – ηλικιακή ομάδα, συμβατότητα με το αναλυτικό πρόγραμμα.
- Β) Να περιγράψετε μια δραστηριότητα άτυπης μάθησης, στην οποία πήρατε μέρος τα τελευταία δύο-τρία χρόνια. Η περιγραφή της δραστηριότητας μπορεί να περιλαμβάνει κάποια από τα στοιχεία της προηγούμενης δραστηριότητας.

▼ Ορισμός και διάκριση

Σύμφωνα με τον Dib (1988), **μη τυπική εκπαίδευση** είναι η εκπαίδευση που παρέχεται από διάφορα ιδρύματα ή κέντρα, που να μην είναι οργανωμένα ή αξιοποιούνται στα πλαίσια σκόπιμων και οργανωμένων δραστηριοτήτων, αλλά δεν έχουν τον χαρακτήρα του υποχρεωτικού. Η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων αυτών, μπορεί να πραγματοποιηθεί σε εξωτερικούς χώρους, όπως για παράδειγμα σε ένα δάσος, στην πλατεία μιας πόλης κ.ά.

Σύμφωνα με τους Mocker & Spear (1982) και Χαλκιά (2014), **στην άτυπη εκπαίδευση** οι μαθητές επιλέγουν τους στόχους και τα μέσα επίτευξής τους, εθελοντικά και αυθόρμητα, καθώς η μάθηση προκύπτει σε προσωπική βάση. Η παρακολούθηση δεν είναι υποχρεωτική και δεν υπάρχει αξιολόγηση, ενώ λαμβάνει χώρα έξω από την τάξη (ΜΜΕ, επισκέψεις σε ελεύθερους χώρους, μουσεία, κ.λπ.).

(Αντωνιάδου 2016)

Πλαίσιο
καθορισμού των
όρων τυπικής, μη
τυπικής και άτυπης
μάθησης σύμφωνα
με τους Mocker και
Spear (1982)
(Γιαννακουδάκη,
2023)

		Στόχοι	
		<i>Ιδρυμα</i>	<i>Μαθητής</i>
Μέσα	<i>Ιδρυμα</i>	Τυπική μάθηση	Μη τυπική μάθηση
	<i>Μαθητής</i>	Άτυπη μάθηση	<u>Αυτο-</u> κατευθυνόμενη μάθηση

Βασικά χαρακτηριστικά τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης (Eshach, 2007) (Γιαννακουδάκη, 2023)

Τυπική μάθηση	Μη τυπική μάθηση	Άτυπη μάθηση
Συνήθως στο σχολείο	Σε ινστιτούτα εκτός σχολείου	Οπουδήποτε
Δομημένη	Δομημένη	Μη δομημένη
Συνήθως προκαθορισμένη	Προκαθορισμένη	Αυθόρμητη
Το κίνητρο είναι περισσότερο εξωτερικό	Μπορεί να είναι εξωτερικό, αλλά συνήθως είναι εσωτερικό	Εσωτερικό κίνητρο
Υποχρεωτική	Συνήθως σε εκούσια βάση	Εκούσια
Καθοδηγείται από τον δάσκαλο	Καθοδηγείται από τον ξεναγό ή τον δάσκαλο	Καθοδηγείται από τον μαθητή
Αξιολόγηση της γνώσης	Συνήθως δεν υπάρχει αξιολόγηση	Δεν υπάρχει αξιολόγηση
Διαδοχή ενεργειών	Τυπικά μη διαδοχική	Μη διαδοχική

Όμως ...

- τα σαφή όρια ανάμεσα στην τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση γίνονται όλο και πιο δυσδιάκριτα.
- η διάκριση σε άτυπη και μη τυπική μάθηση δεν έχει νόημα, καθώς δεν συνάδει με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές αντιλήψεις και προτείνει να διατηρηθούν μόνο οι όροι «τυπική» και «άτυπη», όχι όμως για τον χαρακτηρισμό της μάθησης, αλλά για τα περιβάλλοντα που αυτή λαμβάνει χώρα. (Dillon, 2016)

Dillon, J. (2016). Beyond Formal and Informal. In Avraamidou, L., & Roth, W. M. (Eds.), *Intersections of Formal and Informal Science* (pp. 52-64). Routledge.

(Γιαννακουδάκη, 2023)